

Apostolische reis naar Brazilië

bij gelegenheid van de vijfde algemene conferentie

van de bisschoppen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

Ontmoeting met de jeugd

Toespraak

Stadion van Pacaembu, Sao Paulo

donderdag 10 mei 2007

Dierbare jongeren! Dierbare vriendinnen en vrienden!

“Wilt ge volmaakt zijn, ga dan naar huis, verkoop wat ge bezit en geef het aan de armen ... en kom dan terug om Mij te volgen” (Mt 19, 21)

1. Naar de ontmoeting met jullie op deze reis, mijn eerste reis naar Latijns-Amerika, heb ik heel erg uitgekeken. Ik ben gekomen om de vijfde algemene vergadering van de bisschoppen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied te openen, die op mijn wens in Aparecida, hier in Brazilië, zal plaatsvinden, in het heiligdom van Onze Lieve Vrouw. Zij leidt ons naar de voeten van Jezus, opdat wij van Hem over het Rijk Gods leren, en zij moedigt ons aan zijn missionarissen te zijn, opdat de volken van dit 'continent van de hoop' in Hem leven in overvloed hebben.

Jullie bisschoppen hier in Brazilië hebben hun algemene vergadering vorig jaar gewijd aan het thema van de evangelisatie van de jeugd en jullie een document in handen gegeven. Ze hebben jullie gevraagd het in ontvangst te nemen en het in de loop van het jaar te vervolmaken. Bij de laatste vergadering hebben ze het thema, door jullie medewerking verrijkt,

weer opgepakt en ze zouden graag willen dat de overwegingen en voorgestelde wegwijzers als inspiratie en lichtbaken voor jullie weg mogen dienen. De woorden van de aartsbisschop van Sao Paulo en van de referent voor jeugdpastoraat, die ik bij dezen bedank, bevestigen de geest die het hart van ieder van jullie beweegt.

Toen ik gisteravond over Brazilië vloog, dacht ik al aan onze ontmoeting in het stadion van Pacaembu en voelde ik de wens jullie allemaal met een hartelijke, echt Braziliaanse omhelzing in de armen te sluiten en de gevoelens tot uitdrukking te brengen die ik diep in mijn hart draag en die de evangeliëlezing van vandaag zeer passend uiteen zet.

Ik heb altijd een heel speciale vreugde ervaren bij zulke ontmoetingen. In het bijzonder herinner ik mij de twintigste Wereldjongerendag, die ik twee jaar geleden in Duitsland mocht leiden. Sommigen van jullie die hier aanwezig zijn, waren daar ook bij! Het is een ontroerende herinnering vanwege de overvloedige vruchten van de genade, die de Heer verleend heeft. En de eerste vrucht van vele die mij opviel is ongetwijfeld de voorbeeldige broederlijkheid onder allen, als eenduidig bewijs van de eeuwigdurende levenskracht van de Kerk voor de gehele wereld.

2. Daarom, dierbare vrienden, ben ik er zeker van dat vandaag de indrukken die ik bij die ontmoeting in Duitsland had, vernieuwd zullen worden. In 1991 zei de Dienaar Gods paus Johannes Paulus II, zaliger gedachtenis, bij zijn bezoek aan Mato Grosso dat de jonge mensen de voornaamste rol zullen spelen in het derde millennium. Zij zijn het die het lot van deze nieuwe etappe van de mensheid zullen bepalen.¹ Ik voel mij vandaag roepen tegen jullie hetzelfde te zeggen.

De Heer ziet ongetwijfeld met waardering neer op jullie christelijk leven, in de talrijke parochies en de kleine kerkelijke gemeenschappen, aan de universiteiten, de hogescholen en scholen, en vooral ook op de straten en op het werk, in de stad en op het platteland. Maar we moeten

verder. We kunnen nooit zeggen: "Het is genoeg", want Gods liefde is eindeloos en de Heer vraagt ons, of liever gezegd Hij verlangt van ons dat wij ons hart openen, opdat er meer liefde, goedheid en begrip kan zijn voor onze medemensen en voor de problemen die niet alleen de menselijke samenleving betreffen, maar ook het daadwerkelijke behoud en de bescherming van het natuurlijke milieu, waarvan wij allen deel uitmaken. "Onze bossen bezitten meer leven": laat deze vlam van de hoop, die je volkslied op de lippen legt, niet uitdoven. De vernietiging van het milieu in het Amazonegebied en de bedreiging van de menselijke waardigheid van de volkeren die daar wonen vereisen een grotere inzet op de verschillende gebieden waar de samenleving oproept tot actie.

3. Vandaag wil ik graag met jullie nadenken over de tekst uit het evangelie van Matteüs (vgl. 19,16-22), die we zojuist hebben gehoord. Die gaat over een jongeman die op Jezus toekwam. Zijn ongeduld moet benadrukt worden. In deze jongeman herken ik jullie allemaal, dierbare jongeren van Brazilië en Latijns-Amerika. Jullie zijn voor onze ontmoeting uit de verschillende delen van het continent gekomen. Jullie willen door de stem van de paus de woorden van Jezus Zelf horen.

Jullie willen hem een zeer belangrijke vraag stellen, die het evangelie jullie in geeft. Het is dezelfde vraag als die van de jongeman die op Jezus toekwam: *Wat moet ik doen om het eeuwig leven te verwerven?* Ik wil mij graag met jullie in deze vraag verdiepen. Het gaat om het leven, het leven dat in jullie overvloedig en mooi is. Wat moet men ermee doen? Hoe kan men het ten volle leven?

1. Vgl. Johannes Paulus II, *Toespraak tot de jongeren in het sportpaleis van de Universiteit van de bondsstaat Mato Grosso [Cuiaba]* (16 oktober 1991).

In de formulering van de vraag zien we meteen dat 'hier' en 'nu' niet voldoende is. Anders uitgedrukt: het lukt ons niet ons leven slechts te beperken tot tijd en ruimte, hoezeer wij ook proberen de horizon daarvan te verbreden. Het leven overstijgt tijd en ruimte. Met andere woorden: wij willen leven en niet sterven. Wij worden gewaar – het wordt ons door iets openbaard – dat het leven eeuwig is en dat wij ons moeten inspannen om dat te bereiken. Het ligt dus in onze handen en hangt in zekere zin van onze beslissing af.

De vraag van het evangelie betreft niet alleen de toekomst, niet alleen het probleem van wat er na de dood zal gebeuren. Integendeel, wij hebben hier en nu jegens het heden een verplichting, die authenticiteit en bijgevolg de toekomst moet garanderen. Kort gezegd: er wordt hier gevraagd naar de zin van het leven. Daarom kan de vraag op de volgende wijze geformuleerd worden: wat moet ik doen opdat mijn leven zin heeft? Of: hoe moet ik leven om de ware vruchten van het leven in overvloed te plukken? Of ook: wat moet ik doen opdat mijn leven niet vruchteloos voorbij gaat?

Jezus is de enige die ons een antwoord kan geven, omdat Hij de enige is die ons het eeuwig leven kan schenken. Daarom is Hij ook de enige die ons de zin van het huidige leven kan laten zien en er overvloedig inhoud aan kan geven.

4. Maar voor Hij antwoord geeft, besteedt Jezus eerst aandacht aan een belangrijk aspect van de vraag die de jongeman stelt: Waarom wilt ge van Mij weten wat goed is? In deze vraag ligt de sleutel tot het antwoord. De jongeman voelt dat Jezus goed is en dat Hij de Meester is, een Meester die niet bedriegt. Wij zijn hier

omdat wij dezelfde overtuiging hebben: Jezus is goed. Het is mogelijk dat wij de reden hiervoor niet helemaal kunnen uitleggen, maar het is wel zeker dat wij Hem daardoor nader komen en ons openstellen voor zijn leer: Hij is een goede Meester. Als iemand het goede herkent, betekent dat dat hij liefheeft. En wie liefheeft, kent God – zoals de heilige Johannes het zo mooi uitdrukt (vgl. 1Joh 4,7). De jongeman van het evangelie heeft in Jezus Christus God gezien.

Jezus verzekert ons dat God alleen goed is. Openstaan voor het goede betekent God aanvaarden. Zo nodigt Hij ons uit God in alle dingen en alle gebeurtenissen te zien, ook daar waar de meeste mensen alleen Gods afwezigheid zien. Als men de schoonheid van de schepping ziet en het goede dat daarin aanwezig is, dan is het onmogelijk niet in God te geloven en niet zijn heilbrengende en troostende aanwezigheid te ervaren. Als wij allen het goede zouden kunnen zien dat er in de wereld is en bovendien het goede ervaren dat van God zelf komt, dan zouden wij nooit ophouden Hem te naderen, Hem te loven en Hem te danken. Hij vervult ons onophoudelijk met vreugde en met goedheid. Zijn vreugde is onze kracht.

Maar onze kennis is slechts onvolmaakt en onvolledig. Om het goede te begrijpen hebben we de hulp nodig die de Kerk ons veelvuldig biedt, bovenal in de catechese. Jezus zelf laat zien wat goed voor ons is en geeft ons zo zijn eerste catechese. *“Als gij het Leven wilt binnengaan, onderhoud dan de geboden”* (Mt 19,17). Hij gaat ervan uit dat de jongeman die zeker al in zijn familie en in de synagoge heeft ontvangen: en inderdaad, hij kent de geboden. Die leiden tot het leven, hetgeen betekent dat zij onze authenticiteit waar-

borgen. Het zijn de grote wegwijzers die ons de ware weg wijzen. Wie zich aan de geboden houdt, bevindt zich op de weg van God.

Het is echter niet genoeg ze te kennen. Het getuigenis is doeltreffender dan de kennis of, met andere woorden, het getuigenis is toegepaste kennis. De geboden worden niet van buitenaf opgelegd; ze belemmeren onze vrijheid niet. Integendeel: ze vormen een krachtige innerlijke aansporing die ons ertoe brengt ons handelen een zekere richting te geven. De fundamenten ervan zijn de genade en de natuur, die ons niet stil laten staan. Wij moeten verder. Wij worden ertoe aangezet iets te doen om onze mogelijkheden te verwerklijken. Zich verwerklijken door te handelen is waarlijk zichzelf werkelijk maken. Wij zijn tot op grote hoogte vanaf onze jeugd wat we willen zijn. We zijn, om zo te zeggen, het werk van onze eigen handen.

5. Op dit punt wend ik mij weer tot jullie, dierbare jongeren, want ik wil ook van jullie het antwoord van de jongeman uit het evangelie horen: al deze geboden heb ik vanaf mijn jeugd onderhouden. De jongeman uit het evangelie was goed. Hij onderhield de geboden. Hij ging de weg van God. Daarom zag Jezus hem liefdevol aan. Daar hij erkende dat Jezus goed was, toonde hij dat hij zelf ook goed was. Hij had een ervaring van het goede en daarom van God. En jullie, dierbare jongeren van Brazilië en Latijns-Amerika, hebben jullie al ontdekt wat goed is? Onderhouden jullie de geboden van de Heer? Heb je ontdekt dat dit de ware en enige weg tot het geluk is?

Deze jaren van je leven zijn de jaren waarin je toekomst wordt voorbereid. Het

'morgen' hangt sterk af van de manier waarop jullie het 'heden' van de jeugd beleven. Vóór jullie, mijn dierbare jonge vrienden, ligt een leven waarvan wij hopen dat het lang mag zijn; het is echter maar één, uniek leven: laat niet toe dat het zinloos verloopt, verspil het niet. Leef met enthousiasme, met vreugde, maar vooral ook met verantwoordelijkheidbesef.

Dikwijls voelen wij als herders zorg in ons hart, als we de huidige situatie beschouwen. Wij horen over de angsten van de jeugd van tegenwoordig. Die angsten tonen ons een enorm gebrek aan hoop: de angst te sterven op het moment dat het leven tot ontplooiing komt en probeert de eigen weg tot verwerklijking te vinden; de angst te mislukken omdat men de zin van het leven niet erkend heeft; de angst de aansluiting te missen met betrekking tot het ontstellend hoge tempo van de gebeurtenissen en de communicatie. Wij kennen het hoge sterftecijfer onder de jongeren, de bedreiging door geweld en de betreuenswaardige verbreiding van drugs, die de jeugd van vandaag tot in de diepste wortels aantast. Daarom wordt er gesproken over een ontspoorde jeugd.

Maar nu ik jullie, jongeren hier aanwezig, aanzie, jullie die vreugde en enthousiasme uitstralen, kijk ik naar jullie met de blik van Jezus: een blik van liefde en vertrouwen, in de zekerheid dat jullie de ware weg gevonden hebben. Jullie zijn de jonge mensen van de Kerk. Ik draag jullie dan ook de grote zending op de jonge mannen en vrouwen te evangeliseren, die in deze wereld ronddwalen als schapen zonder herder. *Weest de apostelen van de jonge mensen.* Nodigt hen uit met jullie mee te gaan en, net als jullie, de hoop en de liefde te ervaren en Jezus te ontmoeten, om zich werkelijk geliefd en aan-

vaard te voelen, met de volledige mogelijkheid zich te verwezenlijken. Mogen ook zij de zekere wegen van de geboden ontdekken, die wegen gaan en zo tot God komen.

Jullie kunnen een centrale rol spelen in een nieuwe samenleving, als je probeert je levenswijze concreet te richten op de universele morele waarden en je persoonlijk inzet voor een vitale menselijke en geestelijke vorming. Een man of vrouw die niet voorbereid is op de echte uitdagingen die een juiste zienswijze op het christelijk leven in de eigen omgeving biedt, zal gemakkelijk ten prooi vallen aan alle aanvallen van het materialisme en het secularisme, die op alle niveaus steeds actiever worden.

Weest vrije en verantwoordelijke mannen en vrouwen, maakt het gezin tot een middelpunt dat vrede en vreugde uitstraalt; weest behoeders van het leven, vanaf het begin tot aan het natuurlijke einde; beschermt oude mensen, want ze verdienen eerbied en bewondering voor het goede dat ze voor jullie gedaan hebben. De paus verwacht ook dat jonge mensen proberen hun werk te heiligen, door het vakkundig en zorgvuldig uit te voeren, om bij te dragen aan de vooruitgang van al hun broeders en zusters en in het licht van het Woord alle menselijke activiteiten te verlichten.² Maar voor alles wenst de paus dat zij een centrale rol mogen spelen in een rechtvaardige en broederlijke samenleving en hun plichten tegenover de staat vervullen: door de staatswetten te eerbiedigen, door zich niet te laten leiden door haat en geweld, door te proberen voorbeelden te zijn voor een christelijke levenswandel in hun professionele en sociale omgeving en door uit te munten door rechtschapenheid in de maatschap-

pelijke en professionele verhoudingen. Ze moeten eraan denken dat het mateloze streven naar rijkdom en macht leidt tot corruptie van de eigen persoon en van anderen; er zijn geen legitieme gronden die de poging rechtvaardigen de eigen menselijke ambities op economisch of politiek terrein door middel van bedrog en misleiding door te drijven.

Ten slotte zijn er buitengewoon veel activiteiten, waarin de sociale, economische en politieke vragen een bijzondere betekenis krijgen, als ze afgestemd worden op het evangelie en op de sociale leer van de Kerk: de opbouw van een rechtvaardige en solidaire, verzoende en vreedzame samenleving; het streven om het geweld een halt toe te roepen; initiatieven om het volle leven te bevorderen, de democratische orde en het algemeen welzijn en in het bijzonder de initiatieven die tot doel hebben bepaalde vormen van discriminatie binnen de Latijns-Amerikaanse samenlevingen uit te bannen, waar de verschillen geen reden tot uitsluiting mogen vormen, maar een wederzijdse verrijking zijn.

Hebt bovenal grote eerbied voor de instelling van het sacrament van het huwelijk. Er kan geen echt geluk zijn, als tegelijkertijd de echtgenoten elkaar niet trouw zijn. Het huwelijk is een instelling van het natuurrecht, door Christus verheven tot de waardigheid van een sacrament; het is een groot geschenk van God aan de mensheid. Eerbiedigt en eert het. Tegelijkertijd roept God jullie op elkaar te eerbiedigen, ook als je verliefd en verloofd bent, want het huwelijksleven, dat volgens goddelijke opdracht aan gehuwde paren is voorbehouden, zal slechts bron van geluk en vrede zijn in zoverre jullie er kans toe zien de kuisheid binnen en

2. Vgl. Tweede Vaticaans Concilie, dogmatische Constitutie over de Kerk *Lumen gentium*, 36.

buiten het huwelijk te maken tot een bolwerk voor je toekomstdromen. Ik zeg het hier nogmaals tot jullie allemaal: “*Eros* wil ons tot het Goddelijke trekken, ons buiten onszelf brengen, maar juist daarom vraagt *eros* om een weg van opstijgen, onthouding, zuivering en genezing.”³ Om kort te gaan, hij eist een geest van offerbereidheid en onthouding omwille van een groter goed, namelijk de liefde van God, die alles te boven gaat. Probeert dapper de verlokkingen van het kwaad te weerstaan, dat op allerlei gebied aanwezig is, jullie verleidt tot een losbandig en – paradoxaal – leeg leven en jullie het kostbare geschenk van je vrijheid en je ware geluk doet verliezen. De echte liefde zal “als hij de ander nader komt, steeds minder met zichzelf bezig zijn, steeds meer het geluk van de ander willen, steeds meer zorg voor de ander hebben, zichzelf schenken, er voor de ander willen zijn”⁴ en zal daarom steeds meer groeien in trouw, onontbindbaarheid en vruchtbaarheid.

in de wijngaard van de Heer toewijden aan Christus en zijn Kerk, en roep ik de goddelijke bescherming over hen af. Zij die zich aan God hebben toegewijd verdienen werkelijk de dankbaarheid van de kerkelijke gemeenschap: de monniken en de monialen, de contemplatieven, de religieuzen die zich aan het werk van het apostolaat wijden, de leden van seculiere instituten en de sociëteiten van het apostolisch leven, de kluzenaars en de gewijde maagden. “Hun bestaan is een getuigenis van hun liefde voor Christus, wanneer zij Hem volgen op de door het evangelie voorgehouden weg, en met innerlijke vreugde zich houden aan de wijze van leven die Hij voor zichzelf heeft verkozen.”⁶ Ik wens dat op dit moment van genade en van diepe gemeenschap in Christus de heilige Geest in de harten van veel jonge mensen een hartstochtelijke liefde mag wekken voor het volgen en navolgen van Christus in zijn zuiverheid, armoede en gehoorzaamheid, geheel gericht op de heerlijkheid van de Vader en de liefde voor de broeders en zusters.

3. Benedictus XVI, Encycliek *Deus caritas est* (25 december 2005), 5, in: *Kerkelijke documentatie (KD)* 34/1 (17 februari 2006), 6.

4. *A.w.*, 7, in: *a.w.*, 8.

5. Vgl. Tweede Vaticaans Concilie, Decreet over de aangepaste vernieuwing van het religieuze leven *Perfectae caritatis*, 12.

6. Congregatie voor de Instituten van het Gewijde Leven en de Sociëteiten van het Apostolisch Leven, Instructie *Een nieuw begin maken vanuit Christus. Een hernieuwde inzet voor het godgewijde leven in het derde millennium* (19 mei 2002), 5, in: *KD* 31/7-8 (28 november 2003), 206.

Rekent daarbij op de hulp van Jezus Christus, die dit met zijn genade mogelijk zal maken (vgl. Mt 19,26). Het leven in geloof en in gebed zal jullie leiden op de weg van vertrouwdeheid met God en de erkenning van de grootheid van de plannen die Hij voor iedere mens heeft. “Omwille van het Rijk der hemelen” (Mt 19,12) zijn sommigen geroepen tot een totale en definitieve overgave, om zich aan God toe te wijden in het religieuze leven, als een “uitnemende genadegave”, zoals het Tweede Vaticaans Concilie heeft verklaard.⁵ Zij die zich op aansporing van de heilige Geest geheel aan God toewijden, nemen deel aan de missie van de Kerk omdat zij voor alle mensen getuigen van de hoop op het Rijk der hemelen. Daarom zegen ik alle religieuzen, die zich

6. Het evangelie verzekert ons dat de jongeman, die op Jezus toekwam, heel rijk was. Deze rijkdom moeten wij niet alleen in de materiële zin opvatten. De jeugd zelf is een uitzonderlijke rijkdom. Die moeten we ontdekken en waarderen. Jezus waardeerde die zozeer dat Hij ten slotte de jongeman uitnodigde deel te nemen aan zijn heilsmisatie. Hij voldeed aan alle voorwaarden om zich op grootse wijze te ontplooien en een groot werk te verrichten.

Maar het evangelie verhaalt ons dat deze jongeman, toen hij de uitnodiging hoorde, ontsteld was. Hij ging verdrietig en ontdaan weg. Deze episode doet ons nogmaals nadenken over de rijkdom van de

jeugd. Het gaat in eerste instantie niet om materiële goederen, maar om het eigen leven, met de waarden die bij de jeugd horen. Dat komt voort uit een tweevoudige erfenis: uit het leven zelf, dat van generatie op generatie doorgegeven wordt en waarvan de oorsprong God is, vol wijsheid en liefde, en uit de opvoeding die ons binnen leidt in de cultuur, zo zeer dat men bijna kan zeggen dat wij meer kinderen van de cultuur en dus van het geloof zijn, dan kinderen van de natuur. Uit het leven ontspringt de vrijheid die zich, vooral in dit stadium, als verantwoordelijkheid toont. Dit is het grote moment van de beslissing in tweeërlei opzicht: ten eerste wat betreft de levensstaat en ten tweede wat betreft de beroepskeuze. Dit leidt tot het antwoord op de vraag: Wat doe ik met mijn eigen leven?

Met andere woorden, de jeugd blijkt een rijkdom te zijn, omdat die leidt tot de ontdekking van het leven als geschenk en als opgave. De jongeman in het evangelie kende de rijkdom van zijn eigen jeugd. Hij ging naar Jezus, de goede Meester, op zoek naar oriëntatie. Op het moment van de grote beslissing had hij desondanks niet de moed alles op Jezus Christus te zetten. Als gevolg daarvan ging hij verdrietig en ontdaan weg. Dat gebeurt altijd als onze beslissingen wankelmoedig, kleinzielig en zelfzuchtig worden. Hij begreep dat hem de edelmoedigheid ontbrak en daarom kon hij zichzelf niet geheel en al ontplooiën. Hij trok zich terug in zijn rijkdom en liet die egoïstisch worden.

Jezus betreurde het verdriet en de kleinzieligheid van de jongeman die naar Hem toe gekomen was. De apostelen, zoals jullie allemaal hier vandaag, vulden de leegte die deze jongeman achtergelaten had, toen hij verdrietig en ontdaan weggegaan

was. Zij en wij zijn gelukkig, omdat we weten aan wie wij ons vertrouwen hebben geschonken (vgl. 2Tim 1,12). Wij weten en getuigen met ons leven dat alleen Hij woorden van eeuwig leven heeft (vgl. Joh 6,68). Daarom kunnen wij met de heilige Paulus uitroepen: "Verheugt u in de Heer te allen tijde!" (vgl. Fil 4,4).

7. Vandaag is mijn oproep aan jullie, dierbare jongeren, die naar deze ontmoeting gekomen bent: *Verspil je jeugd niet. Probeer er niet voor te vluchten.* Beleef je jeugd intens en wijd die toe aan de hoge idealen van het geloof en van de menselijke solidariteit.

Jullie, dierbare jongeren, zijn niet alleen de toekomst van de Kerk en van de mensheid, alsof dat een soort vlucht uit het heden zou zijn. Integendeel: jullie zijn het jonge heden van de Kerk en van de mensheid. Jullie zijn hun jonge gezicht. De Kerk heeft jullie nodig als jonge mensen, om de wereld het gelaat van Jezus te tonen, dat zichtbaar wordt in de christelijke gemeenschap. Zonder dit jonge gezicht zou de Kerk misvormd zijn.

Dierbare jongeren, binnenkort zal ik de vijfde conferentie van de bisschoppen van Latijns-Amerika openen. Ik vraag jullie hun werkzaamheden oplettend te volgen, deel te nemen aan de discussies en de vruchten ervan te ontvangen. Zoals het bij de vorige conferenties het geval is geweest, zo zal ook deze conferentie de volgende tien jaar van de evangelisatie van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in belangrijke mate bepalen. Niemand mag bij deze inspanningen van de Kerk aan de kant blijven staan of er onverschillig onder blijven, en zeker jonge mensen niet. Jullie vormen een volwaardig deel van de Kerk, die het gelaat van

Jezus Christus voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied toont.

Ik groet de Franstalige bewoners van het Latijns-Amerikaanse continent en ik nodig hen uit getuigen van het evangelie te zijn en een actieve rol te vervullen in het leven van de Kerk. Mijn gebed geldt in het bijzonder ook jullie, jongeren: jullie zijn geroepen je leven te bouwen op Christus en op de fundamentele menselijke waarden. Iedereen moet zich uitgenodigd voelen mee te werken aan de opbouw van een wereld van gerechtigheid en vrede.

Dierbare jonge vrienden, net zoals de jongeman in het evangelie die aan Jezus vroeg: *“Wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?”*, zo zoeken jullie allemaal naar wegen om edelmoedig te antwoorden op Gods roepstem. Ik bid dat jullie zijn heilbrengende woorden mogen horen en zijn getuigen wor-

den voor de volken van vandaag. Moge God zijn zegen van vrede en vreugde over jullie allen uitstorten.

Dierbare jongeren, Christus roept jullie tot heiligheid. Hij nodigt jullie zelf uit en wil met jullie meelopen, om de schreden van Brazilië aan het begin van het derde millennium van de christelijke jaartelling met zijn Geest te bezielen. Ik smeed de *‘Senhora Aparecida’* jullie met haar moederlijke hulp te leiden en te begeleiden door het leven.

Geloofd zij onze Heer Jezus Christus!

© Copyright 2007 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: dr. N. Stienstra